

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6

Ázsia Európa ellen

Százmillió kínai szabadságharca az angol uralom ellen teljes győzelemmel végződött. Ez a forradalom a világ legnagyobb lázadása, már több, mint száz esztendő óta tart. De csak a világháború befejezése óta vált öntudatos, komoly és szervezett felkeléssé. Mostanáig a kínaiakat nagyon lenézték a fölényes fehér fajok. A kínai kulik ellen drákói törvényeket hozott Amerika, a régi angol operettek legkomikusabb figurái a tincses, babonás és groteszk barbár sárgák voltak. De azok, akik a világtörténelem lapjaiból jóslni tudtak, már husz esztendővel ezelőtt figyelmeztették az elbizakodott kultúrnepeket a „sárga veszedelemre”. Százmillió ember, ha szervezkedni kezd, ha öntudtára ébred, ha komoly sóvárgással vágyik a szabadság után, minden elnyomóra nézve veszedelmet jelent, még ha sárga bőre is van a százmilliónak.

De Kína már régen készül erre a szabadságharcra. A berlini és párisi egyetemek összes tudományait elsajátították a lelkicsinyelt kulik, akiknek több ezer éves egyéni, sajátos kultúrájuk is van. Európa meghódította Kínát, de Kína eltanulta Európától a hódítás tudományát. Megtanulta a halálgépek gyártását, a hadvezetés művészetét, a mindent szentesítő háborús morált. És ezzel a fegyverrel fordul most az európai megszálló csapatok ellen.

Megdőböntően szimbolikus jelentősége van annak, hogy a brit főkonzul feltétel nélkül kapitulált a felkelő csapatok vezérére előtt, hogy lekerült Anglia büszke lobogója a főkonzulátus épületéről.

A sárga veszedelem most már nem utópista fenyegetés, hanem eleven valóság. Észak-Kína militarizmusa határozottan offenzív hajlamú. A sárga csapatok kommunista jelszavakkal vonulnak fel és végcéljuk ugyanaz, ami a kommuniztáknak: a társadalmi rend felforgatása. Őket nem kötelezi a fehér emberek évezredes tradíciója, náluk a magántulajdon nem szentség, a nemzeti érzés egy hatalmas világrészen és a népek százmilliójának tömegében a kommunista eszmék ideológiája alatt is kiélheti ma-

gát. Kínának nincs mit veszítenie és talán ez a legnagyobb erőssége a szabadságharcban.

Most még ellentétek vannak a mennyei birodalomban, most még a polgárháború lehetősége fenyegeti a végleges diadalt. De ha a militarista Észak a teljesen modern Délel egyesülni tud, a fehér embereknek minden hatalma és befolyása megszűnik Kína fölött. Mi lesz akkor, ha a világ legnagyobb, legegységesebb és legerősebb hadserege megindul? Méltán aggódik ettől Anglia és Amerika egyformán.

Abbán a pillanatban, amikor az utolsó fehér kénytelen lesz elhagyni Kína területét, megkezdődik a világtörténelem legborzalmasabb színjátéka: Ázsia háborúja Európa és Amerika ellen.

Háborúba akarják vinni Amerikát a petroleumtrösztök érdekeiért

Támadás az Unio kormánya ellen

Washingtonból jelentik: A szenátusban a demokraták megtámadták a kormányt azért a politikáért, amelyet Mexikóval és Nikaraguával szemben folytat.

Heilin demokrata szenátor intette az elnököt,

nehogy az amerikai népet a petroleumtrösztök érdekei miatt háborúba vigyék.

Curtis kormánypárti szenátor védelmezte Colidge elnököt, külpolitikáját és kérte a szenátorokat: tartózkodjanak mindenféle véleménynyilvánítástól mindaddig, amíg Kellogg külügyi államtitkár a külügyi bizottságban jelentést nem tesz az ügyről.

Meglepetések a francia szenátorválasztásokon

Baloldali pártok előretörése

Párisból jelentik: A francia szenátus tagjának egy-egy-harmadát minden három évben újra választják. Tegnap folyt le száznolc szenátor választása; ezek közül az első menetben megválasztottak hetvennyolc szenátort és pedig 12 konzervatív, 17 köztársaság, 14 baloldali köztársaság, 6 független radikális, 20 radikális és szocialista radikális, 1 szocialista köztársaság és 8 szocialistát.

14 helyen pótválasztás lesz.

Az újra megválasztottak között szerepel Barthou, Peret, a kamara elnöke, Leon Bérard, Caillaux, Laval, Jourdain, Clémentel, Bienvenu-Martin, Dauidier, Renaud.

Későbbi jelentések szerint Millerand-nak még nem sikerült mandátumot nyernie.

Megint összeülnek a román-orosz bizottságok

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Kisenevből jelentik: Január hónap folyamán összeül Besszarábiában mind a hat román-orosz vegyes bizottság.

Január 10-én Sorocában tanácskozik az első bizottság, hogy különböző határinconsek és titkos átkeleket elintézzon. Aztán január 12-én

összeül egy másik bizottság Cetatea-Albában.

Végül március hónap folyamán tartja ülését a központi vegyes bizottság Tighinában, vagy Kisenevben.

A román delegáció főnöke Eugen Jonescu-Darzeu, a lapusnai törvényszék elnöke, míg az orosz delegációt Seplesky nevű vezeti.

Csendélet

a hollandi gyarmatokon

— Az Estilap eredeti távirata —

Bataviából jelentik: Hollandi Silvenkang vidékén elfogtak öt-száz benschülött felkelőt és ezek közül százat megöltek.

Váradon is szerepelt a Banca Nationala új kormányzója

A hivatalos lap szombati számában jelent meg a Banca Nationala új kormányzójának Tilica Burileanunak kinevezése. Az új kormányzó kinevezése 1933. február 27-ig szól. Burileanu kormányzó vasárnap délelőtt tette le az esküt a pénzügyminiszter kezébe.

A jegybank új kormányzója tekintélyes turn-szeverini földbirtokos, Averescu tábornok egyik leg személyesebb híve, aki az Averescu-pártban állandóan a legelső közgazdasági szaktekintélyek sorába tartozik.

Burileanu bankkormányzó személye egyébként Váradon is széles körben ismeros. 1924-ben ugyanis, amikor a biharmegyei Averescu párt újjászervező ülését tartotta, Averescu tábornok képviselőtében ő terjesztette be a párt határozati javaslatát. A hatalmas természetű, lengő öszszakállu, elegáns ur életük feltűnést keltett mindenütt, ahol megjelent.

Hír szerint az új kormányzó hivatalbalépésével kapcsolatban a jegybank egyes vidéki fiókjainak zeteinél jelentős személyi változások lesznek.

Felhívás

a város választó polgárságához

A városház első emeletén a 33-as számú szobában van közszemlére kitéve e hó 31-ig az idej szenátor és képviselő választók névsora. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy saját jól felfogott érdekében mindenki, sőt okvetlen azok is, akik a múlt évben fel voltak véve a névjegyzékbe, tekintsek meg, hogy szerepelnek-e az idén, vagy rincsenek-e tévesen felvéve, hogy idejében a járásbíró-sághoz benyújthassák fellebbezésüket a felvétel, illetve javítás végett. Magyar Párt elnöksége.

Vixumot

Telefon **utlevélre**
458 a Hegedűs
Hírlapirodába kértien

Leltározás ideje alatt eddigi olcsó harisnya-árainkat még olcsóbbra leszállítottuk. „Hófehérke” áruház, Sas-palota. 3221

Olcsóbb lett a bérkocsi tarifa

Két órán át kocsikázhat

12—35 leért a

Dorian
filmszínházban
Xaver Montepin
regénye, a

13-as bérkocsi

Kocsikázás 8 felvonáson keresztül

Rendezi és hajtja:

Kertész Mihály

A főszerepben:

Lily Damita

Lily Damita a filmen,
Jolanda Dragos

és

Peter Sarters

a színpadon
charlestoni
táncolnak

Móricka minden ötpercben odaszalad az édesapjához, aki egy karosszékből ül és újságot olvas és figyelmezteti:

— Édes apám, ma van a születésnapom!

A papa tovább olvas és úgy tesz, mintha nem hallaná a figyelmeztetést. Móricka azonban nem rest és folytonosan megismétli:

— Édes apám, születésnapom van ma.

Végre a papa kénytelen megszólalni és ezt válaszolja Mórickának:

— Nem baj fiam, majd elmúlik!

Céradamas! étkező- és kávékész-
letek és vasalószerek
LEITNER MÁRTON Rt.-nél.

Eredeti angol férfi kabát-
szövetek Ungár és Glück cégnél,
Sas-passage

Viharos iparosgyűlés a beteggondozó felállításáról

— Saját tudósítónktól —

A nagyváradai ipartestület, amely mindig magáévá tette a modern, szociális ujtásokat, ismét életrevaló tervet készül megvalósítani: sanatoriumi ápolással egybekötött beteggondozó otthont akar felállítani, ahol minden arra rászoruló iparos ingyenes orvosi kezelésben részesülne.

Az ipartestület előjárósága átérzve a terv fontosságát, örömmel karolta fel az esznet és Ungerleider Mór régi, ismert váradai iparos vállalkozott egy tervezet elkészítésére, amelynek keretén belül a nagyváradai iparosok beteggondozója megvalósítható volna.

A beteggondozó felállítása az iparostársadalom körében általános szimpátiával találkozott, de a tegnapi gyűlés hangulata után alig lehet remény, hogy rövidesen a megvalósulás stádiumába is jusson.

A tervezet szerint minden iparos heti 22 lej tagsági díjjal járulna hozzá a beteggondozóhoz (ebben az összegben az összes tagsági díjak is bennfoglaltatnának), viszont az iparosok zöme arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem lehet kötelezővé tenni a beteggondozóba való belépést. Ilyenformán természetes, hogy a szép ideából nem lesz semmi és a jövő hó elején összehívott közgyűlés kénytelen lesz a kérdést levenni a napirendről.

Az ülés megnyitása

A tegnapi gyűlést az ipartestület székházában Lebovits Rudolf elnök nyitotta meg. Rövid szavakkal vázolta a beteggondozó felállításának fontosságát.

Utána az eszme tulajdonképpen életre hívója Ungerleider Mór emelkedett szólásra és ismertette javaslatát.

Tudatában vagyok annak, hogy a nagyváradai iparostársadalomra csak mérhetetlen előnyök fognak származni. Majd kitér a váradai lapokban megjelent cikkekre és megállapítja azok tárgyilagosságát. Ezután ismerteti tervezetét, melynek lényege az, hogy 1700 tagot véve alapul, heti 22—24 lejes tagsági díjjal megvalósítható a beteggondozó. Összbérvétel volna 2.121.600 lej és ebből 1.472.400 lejbe kerülne a beteggondozó, amelyben huszonnégy ágy volna. A helyiség megvan az iparosok Menházában és az átalakítás is alig kerülne valamibe.

Az előadói javaslatához elsőnek Feuerstein Mór szobafestő szól hozzá:

— Helyeslem a beteggondozó felállítását, de a javaslatot hiányosnak találja. Kéri annak kiegészítését.

Utána Blum Jenő szabóiparos szól hozzá hangos derűség közben a javaslatához.

Tóth Zsigmond, a váradai csizmadia elnöke úgy találja, hogy a javaslattevő nem számolt kellő komolysággal a körülményekkel. Azt tapasztalta, hogy a társulati, vagy egyélti orvosok minden bajora aszpírint és ricinust rendelnek a betegeknek. Erre nincs szükség.

Kitör a vihar

Lebovics Rudolf elnök akar fel-
szólalni. Halljuk! Halljuk! Zai-

ganak jobbról-balról. Végre kissé lecsendesedik a vihar, hogy aztán újból kitörjön.

— Először hallom — mondja Lebovits Rudolf — hogy iparostársaim nem hallják az én hangomat. (Beszéljen hangosabban.) Azért szólalok föl, mert ismerem iparostársaimat, hogy mindég az a helyes, amit az utolsó felszólaló mond. (Ne beszéljen így! Zúgás, morajlás minden oldalról.) Vagy meghallgatnak nyugodtan, vagy... Tóth Zsigmond ur műkedvelői előadást akart úgy látszik rendezni. (Ne komédiázzon!) Vagy szükség van a beteggondozóra vagy nem? (Vegyük le a napirendről! zúgják körösből.)

Az elnök további szavai a fül-siketítő zajban elvesznek.

A vihar lecsillapodása után állandó közbeszólásoktól zavarva Szabó József és Winkler szoba-

festő pártolóláig szólanak hozzá az előadói javaslatához.

Majd Ungerleider Mór szólal fel ismét: Aki hittem — ugymond — hogy komolyan fognak hozzászólni a tárgyhöz, de sajnos, azt tapasztalja, hogy rendbontók vannak jelen, akik vihart támasztanak.

Fülöp József fiatal asztalos mester igen értelmes beszédben indokolja meg, hogy a belépést nem lehet kötelezővé tenni.

Dr. Feld Albert intézeti ügyész szól hozzá a javaslatához. Bálint Mihály szobafestő folytonos közbeszólásokkal zavarja a szónokot.

Réder Armin és Blattner József felszólalásai után az elnök berekeszti az ülést, kimondva, hogy az előadói javaslat további soráról, a februári közgyűlés fog dönteni.

Egy lakodalmas autó kalandja egy rendőr tulbuzgósága miatt

Egy aradi rendőr tulbuzgósága miatt kellemetlen szituációk közé került Reich Mihály margittai kereskedő, akit szombaton éjszaka az aradi úti vámnál, amikor apósának, Katz Mór Ord. 269. számú autójával keresztül akart haladni, a váradai rendőrség ott várakozó emberei feltartóztattak.

Az egészen különös kalandról alábbi tudósításban számolhatunk be:

Szombaton este fél 11 órakor az aradi rendőrprefektúra telefonon megkereste a nagyváradai rendőrséget, hogy

az Ord. 269. számú autót, amelyen két bőrönd selymet csempésznek, tartóztassák fel.

Pop József központi ügyeleti tiszt, kitűnő fogást sejtve, azonnal detektívet vett maga mellé, kísietett az Aradi-utrá és a készség ott várakozott a vámsorompó mellett csípős, hideg éjszakában. Kévéssel éjjel előtt tünt fel az országúton a várva-várt autó reflektora. A sorompónál leállították az autót, amelyre felugrottak a detektívek, de hiába keresték a jelzett selyemmel telt bőröndöket. Mindössze a egyik bőrülésen volt egy kevés selyem, amint kiderült, egy

menyaszonyi csokor lehulló szalagja.

Az autóban mit sem sejtve ült Reich Mihály, aki a legnagyobb meglepetéssel értette azt, hogy csempészéssel vádolják. Az autót közben a rendőrség épülete elé irányították, ahol megkezdtek Reich és sofőrjének: Rákosi Bélának a kihallgatását.

Reich előadta, hogy szom-

bat délután Lázu aradi mérnök, aki aznap tartotta esküvőjét Láng Esztivel, a váradai színiiskola volt tehetséges növendékével, megkérte, hogy vinné át őket Aradra. Miután dolga is volt, szívesen vállalta el, hogy átmenjenek. Este nyolckor mentek el Váradról Lázu doktor ifjú feleségével. — Minden baj nélkül értek Aradra, ahol egy félórát időztek. Már a vámházba értek, amikor a sofőr észrevette, hogy kevés a benzinjük. Visszaforodtak Aradra és megvásárolták a benzint. Ez szurt, úgy látszik szemet az ott posztoló rendőrnek és amikor a vámon keresztül akartak haladni, hangos szóváltása támadt a sofőrrel. Hogy miről folyt a vita, azt nem tudja, mert ő bent pihent az ülésen.

Rákosi sofőr hasonló módon adta elő a történeteket.

Pop Josif ügyeleti tiszt az autót tulajdonosával és sofőrjével együtt reggelig ott tartotta a rendőrségen, ahonnan vasárnap egy rendőr kíséretében átküldték őket Aradra, hogy az állítólagos selyemcsempészesi ügyben tovább folytassák a vizsgálatot.

Heymanszinkör

Ma

Marco legyőzi a halált

Főszerepben:

Marco és
Mindenszenthy Mária

Legújabb Heyman-Hiradó

x Bolgár fakereskedő telefon-
ja 859., lakása Vámház-u. 51.

Mozgalom a Kereskedelmi Csarnok vezetősége ellen

Pár hónappal ezelőtt a nagyváradai kereskedők egy tekintélyes csoportja a Kereskedelmi Csarnok keretein belül mozgalmat indított a kamatuzsora letörése érdekében. A Csarnok vezetősége több gyűlést hívott össze az ügyben és határozati javaslatot fogadtak el, amely körvonalazta a mozgalomban résztvevők álláspontját.

Most a Csarnok tagjainak egyrésze újabb mozgalmat indított a Csarnok vezetősége ellen, miután az előző üléseken elfogadott határozatokat nem hajtották végre.

Napok óta íveket köröznek a Csarnok tagjai körében, amelyeken aláírásokat gyűjtenek taggyűlés egybehívására. Ezen a taggyűlésen

lemondásra akarják fel szólítani a jelenlegi vezetőséget

és közgyűlés kitűzését kérik az új tisztikar megválasztása céljából.

A mozgalom vezetői Nussbaum Sámuel, vagy Silbermann Józsefet akarják a Csarnok élére állítani, hogy így az intézmény kereskedői karakterét megóvják.

Január

13

csütörtök

14

péntek és

16

vasárnap

**világhírű hegedű-
művész hangverse-
nyeire a helyi árkak**

Zsöllye 178 Lei

**Körszék 143, 95,
72 Lei**

**az emeleten 95 és
72 Lei**

**Jegyek
a Hegedűs Hirlapirodában**

Apolló mozgó

Még ma és holnap **Lee Perry** leghatalmasabb alakítása

A motormenyasszony

Sok-sok boldogság egy kis boldogsággal 7 felvonásban.
Mindvégig izgalmas kalandorfilm.

LEE PERRY mellett ANGELO FERRARI és HANS MIERENDORF
játszanak nagy szerepeket

A hatvanéves Biharmegyei Nőegylet Diszközgyűlés a Katholikus Körben

Hatvan éve, hogy működik és a nagyváradai szegénység istápolója, felsegítője a Biharmegyei és Nagyváradai Jótékony Nőegylet. Hatvan éve, hogy tömörülten igyekszik egy sereg jóakaratu, nemes szándéku, önzetlen uriaszony megküzdni a nyomor egyre növekvő, egyre hatalmasabb tengerével. — Minél közelebb az idő ebből a hatvan évből, annál nehezebb munka következett. Az alapítók intenciója egy pillanatig sem halványult el, de azoknak, akik ma állanak a Jótékony Nőegylet élén, megszázzorozódott a feladata. Kötelességteljesítésben első volt a régi hölgykoszoru: báró Gerliczy Félix, Korniss Lujza, Mezey Viima, báró Szeszena Istváné, Lakatos Károlyné, Györfy Gyuláné, Ertsey Imréné s kötelességteljesítésben utolsók az ostromlott fedélzetén Horváth Árpádné és társai, Nagy Farkas ezredesné, Kövér Sándorné, Kolozsvári Sándorné, Buzáth Erzsébet.

Mellettük Böszörményi Géza jegyző, Grensberger Kamil és Morvay András fejtenek ki igen értékes munkát. Ez a Nőegylet tartja fent a Lujza Ottont, ahol 21 valaha jobb napokat látott öreg hölgy nyerehelyezést. Huszonkét gyermeket nevelnek az árvaházban. A hatvan éves múlt ünnepségeit vasárnap tartotta meg a Biharmegyei Nőegylet. Reggel 9 órakor az olasz-i plébánia templomban szentmise volt. A diszközgyűlést 11 órakor nyitotta meg a Kath. Körben Horváth Árpádné elnöknő. A múlt dicső teljesítményei mellett a jelen nagy feladatai kétszeres munkát rónak mindenre, s Horváth Árpádné sohasem rettent vissza a tettek fáradságától. Ezt fejtette ki diszközbeszéde egy részében Imrik S. Zoltán kanonok, pápai prelátus is, aki a vezető asszonyok fenséges szándéku cselekedeteit ünnepeite. A közön-

séggel együtt, amely gyakran szakította félbe a tetszés tapsaival a diszközbeszédet.

A Nőegylet 60 éves múltját dr. Böszörményi Géza ismertette s felolvasást nyert a pénztári jelentés is.

Az ország minden részéből táviratok érkeztek a Nőegylet jubileumára, amelyekben a társegyesületek s az összes jótékonycélú alakulatok kívánnak további áldásos és szeren-

csés munkásságot.

A forró hangulatu, őszinte ünnepeltetést Bielik Imre püspök, apostoli kormányzó szép szónoklata zárta le, aki Isten segédelmét kérte a Nőegyletre, a vezetőségre és az intézményekre.

Január 15-én a Kath. Körben a Nőegylet nagy jótékonycélú estélyt rendez, amely egy jubileumi multság fényével és pompájában fog lezajlani.

Gróf Kolowrath elmondja, hogyan fedezte föl Fern Andrá, Lily Damitát és a többieket...

Egy jó szemű váradai nőt talált, arról is kisült, hogy bécsi

Nem sikerült. Gróf Kolowrath Alexander, a bécsi Sascha-filmgyár tekintélyes elnöke egyetlen olyan leányt, vagy asszonyt nem talált Váradon, aki alkalmas volna filmszínésznőnek. A drága kis álmódó bakfisok, szemrevaló menyecskék, a virágzó és elvirágzott tündérek, no meg a gróf elé bátorkodott katonasárik közt egyetlen egy sem akadt olyan, aki Asta Nielsen vagy Pola Negri örökére pályázhatna. Pedig hát ajánlkozó akadt bőven. S a gróf bizony nagyon szeretett volna valakit Bécsbe vinni — szótárnak.

— Igazán nagy szükségünk volna — ugymond — új női erőkre. Olyanokra, akik még sohasem játszottak filmen és akik egy csapásra „sztárok” lehetnek. Ne higgyék, hogy ez olyan lehetetlen.

A legtöbb filmsztár máról-hónapra vált híressé és azelőtt sohasem is gondolt volna arra, hogy a filmhez menjen.

Itt közbeszólt dr. Sternberg Maurice, a Sascha vezérigazgatója:

— Váradon is az volt a baj, hogy azok a hölgyek, akik jelentkeztek, mind azt hitték magukról, hogy „született filmszínésznők”. És eltekintve attól, hogy külsőleg sem voltak tökéletesek, nem feleltek meg, azért sem, mert pózoltak. Bizony. Nem volt egy

természetes mozdulatuk sem. Pedig a filmnél a legfontosabb kellék a természetesség...

Gróf Kolowrath helyeslőleg bólint. Jól táplált, szép, magas ember a gróf: mintha Moson tábornokot látnók: persze fiatalabb kiadásban. Na tessék azt hinni róla, hogy afféle gazdag dilettáns, előkelő arisztokrata, aki csak amúgy reprezentál a Saschánál. Előkezőleg: komoly és agilis szakember ő, jöllehet a leggazdagabb osztrák mánások egyike. Gróf Kolowrath már nem egy filmszínészt fedezett föl: biztos szeme a legnagyobb tömegben is felismeri azt, akire szüksége van s ha Nagyváradnak több szerencséje van, innen is elvisz valakit világhódító filmsztárnak.

— Különbö volt már nekünk váradai származású filmszínésznők is — jegyzi meg a gróf.

A szép Hoffmann Micit, aki Maria Palma néven szerepelt a filmen, s aki most egy Wenckheim gróf felesége, szintén én fedeztem föl a film számára.

Az egykori váradai püspökségi gazdatiszt ragyogó szépségű leánya nem az első és nem is utolsó akvizíciója volt a grófnak. Az első Fern Andra volt.

— A bécsi Bristol-barban láttam meg Fern Andrá, — meséli gróf Kolowrath. — Egy jockey barátja volt s bár már akkor is művész volt, egyelőre csak a kötéláncos szakmában működött.

— Nem jönne el a Saschához filmszínésznőnek?

— A kis nőnek felragyogott a szeme és természetesen igent mondott. Rögtön főszerepet kapott.

Mary Kidet egy hamburgi színházban ismerte meg a gróf.

— Azonnal jöjjön Bécsbe — mondta neki — szerződést kap a Saschához.

Egészen különösen kezdődött Anny Ondra karrierje is. Prágában járt a gróf s az utcán szembejött vele egy gyönyörű, szőke gyereklány, egy idősebb nő társaságában. Gróf Kolowrath utánanézett és nem sokat teketőrizott. — Asszonyom — fordult az

Délután is láttamozzák a megyei utleveleket

Az utlevelek elutazás előtti láttamozása ügyében Jacob prefektus a vármegyei prefekturán az utazó közönség kényelmének biztosítására in-

tézkedett, hogy az utleveleket a hivatalos órák elteltével, délután is lehessen láttamoztatni. Ünnepe és vasárnap kivételével az utlevelek láttamozását délután 2 óráig Roman prefektusi titkár, délután 4 órától kezdve a megyei utleveleket

A prefektus munkatársunk előtt kijelentette, hogy rendkívüli, halaszthatatlanul sürgős esetekben, úgy mint a múltban, a jövőben is rendelkezésére áll mindenkinek.

sebb nőhöz — ön az anyja ennek a lánynak?

— Igen — felelte az. — Mitetszik?

Gróf Kolowrath bemutatkozott és a kis Anny Ondra két hónap múlva már vezetőszerepet játszott egy új filmben.

No és Lily Damita, a legújabb csillag? Vele a párisi Teatre Capricieuxben találkozott a gróf. Egyszerű kis táncosnő volt a Damita, 300 franknyi havi gázsival s most öt évre szóló szerződéssel

7500 dollár fizetést kap filmenként, azzal, hogy legalább ötször ennyi gázsit biztosítanak neki egy-egy évre.

Lucy Dorain, született Kovács Lonci, volt férjével, Kertész Mihállyal együtt került a Saschához. A gróf csinált filmszínészt a Korda-házaspárból, Várkonyi Mihályból, Eszterházy Agnesből és Lubinszky Tiborból is. Persze hogy szívesen fedezett volna íel Váradon is egyet-kettőt. Az utcán, a vendéglőben és a kávéházban, no meg az újságíróklubban is egyre lesté az új csillagot, akinek Váradon kellett volna felbukkannia. És bizony kis hja, hogy fei nem is bukkant. A barban voltunk, ahol a gróf „majdnem” le szerződtette a kis Puttyt. Nem a Lyát, hanem a kis nagyváradit aszszonyt, aki most férjével együtt a barban táncol.

— A szeme jó, az alakja is jó. Egy a baj: egy kicsit megártott neki a fogókúra.

— Ugy-e hirtelen fogyott így le?

— Igen — felelte Puttyka, aki azelőtt tényleg „kövérebb” volt. Feltűnt még a grófnak egy egyszerű szemű kis szőke német lány is.

— Látja — jegyezte meg dr Sternberg — éppen ilyen szemek-re van nekünk szűkségünk.

A gróf azonban, aki — hivatalból — már sok-sok ezer nővel nézett szembe, a fejét csóválta.

— Szép, szép, de olyan ismerős. Mintha már egyszer csináltunk volna róla próbafelvételt Bécsben...

Csakugyan:

a kis nagyváradit táncosnő bevallotta, hogy már egyszer jelentkezett a Saschánál próbafelvételeire.

— Fel is vettek volna — teszi hozzá hencegve — csak hogy nem mentem, mert nem engedte a nagybácsim.

— Stimmt — állapítja meg a gróf — csak abban téved a kicsike, hogy a nagybácsim mult a dolog, nem pedig a Saschan. — Ónagysága ugyanis nem felelt meg...

Ilyen szeme van gróf Kolowrath Alexandrának, akinek a tekintetét nem állta ki egyetlen nagyváradit sem... (kl.)

TELEFON

9-95

Elsőrendű száraz cser- és bűkhasábfát aprítva is legolcsóbban azonnal házhoz szállít

Tűzifaárusító és faaprító vállalat
Str. A (stra Ghillányi-utca) 10

A HÉT PÚPOS TORNIA KALANDOS REGÉNY

Irta: JESUS DE ARAGON

Spanyolból fordította: BALOGH BARNA

(16)

Egy másik, nem kevésbé rejtélyes, de annál különösebb lelet az a sárga papírdarabka, amit a megkerült függő mellett találtak. Tintával rajzolt, különös jelekkel voltak teleírva, melyek első látásra egy gyermekhez szeszélyéből papírra vetett, ötletes rajzgyakorlatnak látszanak. Ha jól megnézzük, észrevehetjük, hogy ugyanazok a jelek ismétlődnek, — vonalakkal, vagy pontokkal átszelt apró kis karikák s latin betűkhöz hasonló szögletes vonalak — ami mind arra vall, hogy itt ismeretlen titkos írásjelekről van szó. Sem a művész, sem az anyja nem tudják megmagyarázni, hogy került oda ez a furcsa papírlap. Mind a kettőt heves idegroham gyöttri és megesküsznek arra, hogy az a sötét alak, akit a rablás éjjelén folyosójukon láttak, nem ember volt, hanem fekete kutya, amely váratlan betopanásukkor, kétlábra állva menekült.

Mint furcsaságot, itt közöljük olvasóinkkal a fent említett rejtélyes papírlap másolatát:

40104100
000000
000000
Z000000000

Mivel azt hisszük, hogy ez a regényes eset nagyban érdekli a közönséget, megbízást adtunk egyik népszerű újságíró-kollégánknak, aki „Gentleman” álnév alatt lapunk munkatársa, hogy az újabb fejleményekről rendkívüli tudósításban számoljon be.

A kékszeműveges tudós.

Bazilius nagyon szórakozott. Szeretné kibogozni a „Szép Meduza” megrablásának rejtélyét is, de arra gondol, hogy ez eltávolítaná eredeti céljától és ilyen módon sohasem találja meg Katafalk úr gyilkosát. Pedig most ez a legfontosabb kötelessége. Hiszen magának az áldozatnak kötötte le becsületsszavát!

Szórakozottsága perceiben, amikor gondolatai messze csapongnak s felébredtük tudatalatti képzeletét, Bazilius előtt felmerül az a lehetőség, hogy a két esetet egy titokzatos szál fűzi össze. Mihelyt azonban komolyan kezd gondolkodni a dologról, lehetetlennek találja ezt a fantasztikus gondolatot.

Az énekesnő házában történt nyomozólatogatása alkalmával Bazilius nagyon megbarátkozott Gentlemannal, a riportterrel s munkatársul ajánlkozott. Az újságíró, aki külön-

ben nagyon intelligens, rokonszenves fiú, szívesen vette a Baziliushoz hasonló eredeti s duzzadó pénztárcás alakok barátságát.

Délutánját azzal tölti, hogy a szerkesztőségbe lohol s beszámol a „Gentleman”-nak benyomásairól s kutatásairól, a melyek nagyjából részben eredménytelenek maradtak.

Az újságíró jól okoskodik. Kapcsolatot lát az előző éjjeli tüneményei, a csoszogó léptek, a nevetés és a rablás között. Szerinte a tettesnek ismernie kellett a háziak életmódját s azt a helyet, ahol az ékszereket tartották. A rejtélyes tolvajnak, aki semmiféle ajtót fel nem tört, akit nem látott az éjjeli őrs aki, mikor felfedezték, mégis titokzatos módon eltűnt, összeköttetésbe kellett állnia az előző éjszakai zörejekkel. Azt hiszi, hogy ritka mód ügyes falkuszó betörőkről van szó, akik valószínűleg a padlásablakon hatoltak be s ugyanoda menekültek vissza. Onnan pedig kötéllhágcsó segítségével már csak néhány lépés az utca kövezete.

A léptek zaját s a nevetést nem a falból, hanem a mennyezet felől hallották. Az a körülmény azonban, hogy egy méter magas fekete állatot láttak a sötét szobában, kissé megzavarja „Gentleman”-t.

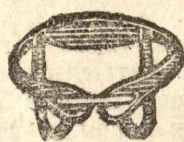
(Folytatjuk).

Képes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393 I

sérvkötők, haskötők,

gummi-harisnyák, speciális köt-szerek, női és férfi övszerek.

Értesítés.

Értesítem az igen tisztelt vendéközönséget, hogy

Selejtes
cipőáruházamat

Színház-utca 4. sz. alatt
újából megnyitottam.

A tűzből kimentett cipők
minden elfogadható árban
lesznek kiárusítva.

Brokát-cipők óriási
választékban.

SZÜCS

és szőrmeárul

jutányosan szerezheti be

Leichnernél

Str. Ciorogariu (volt Uri-utca) 4. 234

Vásznak, damasztárak kész paplanok beszerezhetők **Ungár és Glück** cégnél, Sas-passage.

Női kabátok

legolcsóbban

Weber, Model-Áruház

Vlahuta (Szeni János)-utca 6. sz.

MOZI

— Lee Perry játsza a „Mortormenyasszony” főszerepét. A varieték dédelgetett kedvence, a női Harry Pielben, a mindvégig érdekfeszítő kalandorfilmben bő alkalmat talál arra, hogy testi ügyességének, vakmerőségének igazolását adja. Mellette Angelo Ferrarinak és Hans Mierendorfnak van nagy szerepe. A filmet még ma és holnap vetíti az Apolló mozgó.

— Ne üljön ebben a hideg időben más konflisba, mint a „13-as bérkocsiba”, amely ugyanannyi fuvardíjért elviszi Xaver Montepin regényébe, a melyet Kertész Mihály rendezett és amelynek a főszerepét a bájos Lily Damita alakítja. Ön végig kocsizik Páris utcáin és közben megnézi Jolanda Dragos és Peter Sarters táncmutatványait. A kitünő táncospár balett és groteszk charlestont fog bemutatni, természetesen a Dorian-Film-színházban.

Heyman szinkör

Hétfő: Marcco legyőzi a halált. Főszerepben: Marcco és Mind-szenythy Mária.

Kedd: Lányok az éjszakában. Norma Shearer.

Szerda: Lányok az éjszakában. Norma Shearer.

Csütörtök: Csáko és Kalap. Harry Liedtke, Olga Tschechowa. Slágersorozat 6.

Péntek: Csáko és Kalap. Slágersorozat 6. Harry Liedtke, Olga Tschechowa.

— Marco legyőzi a halált, a sokfajta kalandorfilmek között a legkiválóbb, melyet ebben a szezonban Nagyváradon színtre hoznak. Marco és Mind-szenythy Mária egymagában garancia arra, hogy a legjobb nyújtják. A tegnapi előadások közönsége igazán a legmegelégedettebben távozott. A Szinkör zenekara a filmhez igazán simuló zenét választott. Jön: „Csáko és Kalap”.

Lassan halad a városi tanács a költségvetési vitával

A szakiskolák segélyét intézték el szombaton —
Külpolitika és derüs őszinteség a tanácsülésben

A városi tanács szombat délutáni ülésén egyhangúlag elfogadták Bárdos Imre dr.-nak azt a javaslatát, hogy a Köblös- és Bernát-telep közti beszakadt hidat minél sürgősebben reparálják. Ezután áttértek

a közoktatási- és kultuszkiadások

megvitatására.

Maier György főesperes javasolja, hogy a kulturális összkiadásokra előirányzott négy millió leit emeljék fel öt millióra. Az egy milliós többletből kétszáz ezer leit juttassanak az iskoláknak, háromszáz ezer leit pedig a felekezeteknek. Ezt az egymilliót a kártyaadó kell, hogy fedezze. Bóta György pártolja Maier főesperes indítványát.

Hasas Sándor dr. főállatorvos kijelenti, hogy egyetért Maier főesperessel, de mindenkinek be kell látnia, hogy nagy a szegénység városunkban, ezért a felemelt kártyaadóból befolyó többletet fordítsák inkább a közegészségügyi intézmények feljavítására.

Dragomir felsőipariskolai igazgató feltétlenül szükségesnek tartja, hogy Maier főesperes indítványát elfogadják, annál is inkább, mert például Galac városának százmillió leies költségvetésében tíz és félmillió lei van kulturális célokra előirányozva.

Simonca György dr. helyesli Maier főesperes szép intencióit; valóban kell adni a felekezeteknek és az iskoláknak. De ne teletse el senki, hogy kenyeret is kell adni. Hagyni kell valamit az egészségügynek és a hadiárva-
váknak.

Szántó Dezső dr. nem járul hozzá az egymillió emeléshez, mert nagy szükséglet ugyan a kultúra, de addig, amíg itt lakások nincsenek, amíg itt deszkafalak közt élnek, addig felesleges a kulturára újabb és újabb milliókat áldozni.

Mavrodin tanár úgy találja, hogy nincs biztos fedezet a Maier főesperes által javasolt milliós többletre.

A közegészségügy intézményeiért!

Markovits Ignác dr. szintén nem fogadja el Maier főesperes javaslatát.

Az egészségügyi intézményekkel sokkal mostohábban bán-
tak el, mint a kultúrával.

Amikor a városnak nincs egy rendes járványkórháza, akkor nem szabad elvenni a pénzt egyházi és iskolai célokra.

Bóta György igazgató ad Szántó Dezső dr.-nak abban, hogy nem lehet kulturális gondolni akkor, ha nincs mit enni és nincs hol lakni. De abból a bizonyos millió leiből nem nagyon lehet házakat építeni és ételt is adni. Ami pedig az egészséget illeti, annak legnagyobb garanciája: a lélek egészsége. Javasolja, hogy a milliót annak idején osszák fel kulturális és közegészségügyi célokra.

A temetők helyzete

Perédy György igen kevésnek tartja az ötevenezer leit, amit a temetők gondozására irányoz elő a költségvetés.

Nagyváradon száználmas módon el vannak hanyagolva a temetők.

Nyolc-tíz tagú családok két napot át is kénytelenek egy szobában meghúzódni a halottal, mert a városnak nincs egy felszere, ahol a hullákat elhelyezhetné. Emellett

minden temető ki van téve mindenféle vandalizmusnak, mert nincs kerítés körüli.

Tízperces szünet elteltével Mavrodin, Maier főesperes, Bóta György, Vasile Dragomir, Perédy György és újból Maier György felszólalása után

Egry Gergely dr. tanácsos pont-
ról pontra olvassa a szóban forgó negyedik fejezet (kulturális kiadások) tételét.

Váratlan kiadások

A vegyes kiadásoknál Bóta György figyelmezteti a tanácsot, hogy az elemi iskolák igazgatóinak lakásbérét a város köteles a törvény értelmében fedezni.

Tulbure György polgármester és más tanácsstagok hozzászólása után kimondják, hogy a város érdeklődni fog erre nézve és még hétfőn felveszik a költségvetésbe a megfelelő összeget.

A felsőkereskedelmi iskola deficitje

A szakiskoláknak nyújtott segítség felsorolásánál Stern S. Endre szóvá teszi, hogy

a felsőkereskedelmi iskola óriási deficittel dolgozik,

noha egyike a legkiválóbb tanintézeteknek és mindenben eléget tesz a közoktatási törvény rendelkezéseinek. Kéri, hogy az előirányzott százötvenezer helyett kétszázötvenezer leiel segítse a város ezt az iskolát.

Tulbure György polgármester: Stern tanácsos urnak igaza van az argumentumaiban; mi éppen ezért vettünk fel e célra a tavalyi százezer helyett százötvenezer leit, de ennél többet honnan vegyünk?

Maier György főesperes hálás az állandó választmánynak azért, mert eléggé arányosan osztotta el a kulturális intézmények közt a rendelkezésre álló összeget. Súlyos tévedése azonban az állandó választmánynak az, hogy a görög katolikus internátus számára csak huszezer leit vett fel, holott a múlt év októberében megszavazták hetvenezer leit. Felszólaló ragaszkodik e szerzett joghoz.

Milliók fölött!

Egry Gergely dr. felvilágosításképpen elmondja, hogy a múlt évi költségvetésből

vannak még tételek, amelyeket nem költöttek el,

bár fedezetük befolyt. Ezt a fő-
lötséget majd fel fogják használni.
Mavrodin: Mennyi körülbelül az a felesleg?

Egry Gergely dr:

Azt hiszem két millió lei.

Ennek hova fordításáról majd pót-
költségvetéssel gondoskodunk.

Vasile Dragomir igazgató az államszámvetési törvényre hivatkozva tiltakozik az ellen, hogy a görög katolikus szemináriumnak többletet olyan összegből juttassanak, amely a múltból esetleg megmarad.

Maier főesperes: Ha a törvény nem engedi meg ezt, akkor nem ragaszkodom hozzá.

Bárdos Imre dr. szükségesnek tartja, hogy a felsőkereskedelmi iskola segélyét kétszázötvenezer leire emeljék.

Elvégre a taxák csaknem száz százaléka a kereskedőket terhelik.

Szántó Dezső dr: Azok ugyanis áthárítják a vevőkre!

Egy kis külpolitika

Bárdos Imre dr: Statisztika szerint a kereskedők tízenyolc millió leiel járulnak hozzá a közterhekhez, tehát méltányos, hogy a kereskedelmi iskola segélyét fel-
emeljük. Anglia is a kereskedőknek köszönheti világhatalmát.

Perédy György: A tengernek! Szántó Dezső dr: Indiai és kínai gyarmatainak!

Bárdos Imre dr: Román nemzeti szempontból is fontos egy ilyen kiváló tanintézet támogatása.

Barbu Romulus szintén hangsúlyozza, hogy a város jövedelmének ele a kereskedők és iparosoktól származik. Nem szabad tehát fősvénykedni a kereskedelmi iskolával szemben, amely nagyon szépen tölti be feladatát.

Bóta György: Ez igaz!

Barbu Romulus ezután kifejti, hogy a városnak messzemenő al-
dozatot kell hoznia

az iparostanonc-otthonért

is. Temesvár városa hét ilyen otthont tart fenn, nyolcszáz tíuval, míg Nagyváradon százhetvenen vannak. Felszólaló nem szeretné, ha a váradai jogászifjuság őt nem tekintené barátjának, de ő helyesnek tartaná, ha a létesítendő jogász otthonra telvett kétszáz ezer leit felét a román tanonc-otthon javára fordítanák.

Tulbure György polgármester kijelenti, hogy a jogász otthonnak előirányzott összegből nem lehet elvenni, mert itt szerzett jogokról van szó.

Bóta György szintén kétszázötvenezer leit javasol a kereskedelmi iskolának, de a százezer leiestöbbletet ne a jogászoktól vegyék el. Inkább a múlt évi feleslegből fedezzék.

Tulbure polgármester: Az éppen olyan illúzió, mint a szerencsejátékból várt milliós bevétel. Homokra építünk!

Csak őszintén!

Mavrodin tanár: Mondhatnám, szinte magam is unom már, hogy

minden tételnél felszólalok... (Nagy derűtség).

Tulbure polgármester: Szép, hogy a t. tanácsos ur maga is elismeri. De akkor képzelje, mennyire unjuk mi... (Derűtség).

Mavrodin tanár a fedezetlen kulturális kiadásokra rendkívüli hitel igénybevételét tartaná helyesnek.

Dragomir igazgató a főzőiskola számára fűtést és világítást kér.

Elcserélt szerepek

Tulbure polgármester: A tanácsos urak elcserélték szerepüket. Mint kérelmezők jönnek ide, holott mi javaslatokat várunk.

Délután 4 órától 8-ig mind összesen tízenhat tétellel végeztünk.

Ez természetlen munka, így nem jutunk célhoz.

Végül megszavazzák a szakoktatás céljára előirányzott 1,078.000 leit, úgy amint az állandó választmány elosztotta.

Ma délután 4 órakor folytatják az ülést.

NYILTTÉR

Csödkijárusítás

Csödtömeghez tartozó textil-
árak (vásznak, klottok, delinek stb), egy vagy több tételben eladók. Részletes leltár és árak megtekinthetők a délutáni órákban.

Oradea, la 8 Ianuarie 1927.

Dr. Hajnal Izso

ügyvéd

3360

Bulv. Reg. Ferd. 14.

HYGIEA

**orvosi
műszertár**

Saját készítményü séry-
és haskörtök, művegta-
tagok stb. Gummiharis-
nyák és betegápolási
cikkek

Leitner Lajos
Nicolae Iorga 13. sz.

SPORT

Külföldi

labdarugómerközések

Budapest:

Kispest—Nemzeti 2:0 (2:1.)

II. ker. TVE—Vasas 6:0 (3:0.)

Ferencváros—Újpest 3:2 (3:1.)

Bécs:

Waker—Slovan 3:1 (1:1.)

Páris:

Admira (Bécs)—Redstar 3:1

(0:0.)

Bordeaux:

Simmering (Bécs)—Bastidienne 2:0 (2:0.)

13. 14. 16. ENESCU világhírű hegedűművész hangversenye

Színház

Heti műsor

Kedd délután fél 4-kor: Hajtódadászat, operett újdonság harmadszor. Sorozat szám 17.

Kedd este: Román előadás.

Szerda este 8 órakor: Hajtódadászat, operett újdonság negyedszer. C bérlet. Sorozat szám 18.

Csütörtök: Mienk az éjszaka, újdonság. Bemutató, A bérlet. Sorozat szám 19.

Péntek este 8 órakor: Hajtódadászat. B bérlet. Sorozat sz. 20.

Szombat délután fél 4-kor: Marica grófnő, operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 21.

Szombat este 8 órakor: Mienk az éjszaka, újdonság másodszor. C bérlet. Sorozat szám 22.

Vasárnap délután fél 3-kor: Párisi kirakat, operett újdonság. Mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 23.

Vasárnap délután fél 6-kor: Szeretek egy színésznőt, vigjáték újdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 24.

Vasárnap este fél 9-kor: Dolly operett, új szereplőkkel, Mende Klári fellépésével. Sorozat sz. 25.

HAJTÓVADSZAT

A késő éjjeli órákban ért véget az új Martos-Huszka operett bemutatója: a zsúfolt ház ünnepi estévé avatta a premiert. Az új darab a régi operettek ismert útján halad, néhány hálás szerepe biztos és tartós sikert ígér. A szereplők mind jók és jókedvvel viszik a darabot. Zöldhelyi Anna első új szerepében ragyogó volt. A közönség tombolva ünnepelte.

— Felhívás a bérlelőkhöz. Az igazgatóság fölkéri az i. t. bérlelőket, hogy a már esedékessé vált bérleti összegeket a színház titkári irodájában délelőtt 10-től 11-ig és délután 4-től 6 óráig befizetni szíveskedjenek.

— Újabb bérletet is lehet váltani. A színház igazgatóságához több oldalról megkeresés érkezett, hogy az általános bérlet során kimaradt helyekre a szintidény végeig érvényes új bérletet nyisson. A megkeresések folytán az igazgatóság meghirdeti ez új bérletet, amely tehát a szintidény végeig tart és az általános bérletből kimaradt helyekre szól. Az új bérlet feltételei a színház titkári hivatalában tudhatók meg, ahol a bérletek délelőtt 10—11-ig és délután 4—6 óráig ki is válthatók. Az igazgatóság ez új bérlethirdetést a közönség figyelmébe ajánlja.

— Ma hétfőn, Hajtódadászat. A tegnapi esti nagy sikerrel bemutatott Martos-Huszka-féle operett ma, hétfőn este A bérletben. Kedden délutáni előadásban kerül színre. Szerdán este ismét a Hajtódadászat megy C bérletben, míg a B bérlet péntek este kapják meg ezt a kitűnő operettet.

— Mienk az éjszaka. A francia színmű irodalom egyik legújabb kiváló terméke a „Mienk az éjszaka”, mely egy rendkívül érdekes problémát ölel fel, igen hatásos kidolgozásban és csupa színyszerűséggel. A darabot Bíró Lajos, a kiváló drámai író ültette át a mi viszonyaink közé. A Mienk az éjszaka premierje csütörtök este lesz.

— Dolly. Az elmúlt évben nagy sikerrel játszott Dolly című operett felújítása következik vasárnap este.

Mi újság?

24 óra váradi árfolyamai

	szombat				M a	
	272-es nyitás után		272 1/2-es zárlat után		nyitás előtt	
Pengő — — — —	Áru 3375	Pénz 34—	Áru 3375	Pénz 33—	Áru 3385	Pénz 34—
Dollár — — — —	192	193	192	193	19 2/2	193
Cseh korona — — —	572	575	572	575	570	575
Svájci frank — — —	3725	3750	3725	3750	3730	3750
Oszták shilling — —	2720	2735	2720	2735	2725	2735
Francia frank — — —	765	770	765	770	765	770
Angol font — — — —	935	940	935	940	937	940
Olasz lira — — — —	850	855	850	855	850	855

Genfből jelentik: A Népszövetség speciális bizottságát január 12-re összehívták Genfbe, hogy az állampolgárság nélküli egyének utlevéllel való ellátásának kérdését megbeszéljék.

* A magyar Bihar dr. Beöthy Lászlót és Leszkay Gyulát küldte a főrendiházba. Brettyóújfaluban rendkívüli közgyűlést tartott a magyar Bihar törvényhatósága, hogy az új főrendiházba delegálja a vármegye követeit. Egyhangú szavazattal választották meg dr. Beöthy László volt kereskedelmi minisztert és Leszkay Gyula volt országgyűlési képviselőt, póttagokul pedig az új felsőházi törvény rendelkezése szerint Baranyi András ny. alispánt és Balogh Elemér nyug. megyei főjegyzőt. Régi, kedves nevek, ismerősen csengnek vissza a muli távolából. Itt éltek köztünk, velünk, itt szerepeltek a fórumon a társadalom tisztelőiben.

* A filharmónikusok január 12-iki, keddi hangversenyét a Kath. Körben tartják. Műsoruk: Mendelssohn: Hebriden nyitány, Mozart Simfónia Saint Saens: Haláltánc, Schubert: Militar-marsch. Jegyek még kaphatók Vidor M. könyvkereskedésében 120—30 leiert. (Telefon: 966.) Tagok ugyanott jelentkeznek. A concert a Kath. Körben lesz.

* Kokottok iskolája. Kedden este 9 órakor román előadás lesz a színházban. Színre kerül a „Kokottok iskolája” című pompás francia vigjáték. Az előadás tiszta jóvedelme az árvizkátosultakait illeti. Jegyek a Vanga-féle tözsdékben kaphatók.

x Hó és sárcipő javítása
Grósz, Nagy Sándor-u. 14.

* Andrassy Gyula gróf kibukott a magyar főrendiházból. Budapesti tudósítónk táviratozza: A magyar főnemesség tudvalevően harmincnyolc tagot választott a maga kebeléből a parlament felsőházába. E választás szenzációja az volt, hogy Andrassy Gyula gróf kibukott a főrend-jelöltek listájáról.

* Színész-temetés. Az olasz-i temető halottasházában fekszik ravatalán az erdélyi magyar színészet egyik elmúlt kis katonája: Ujvári Vilmos. Két év előtt végezte a váradi színészkolát, aztán Kolozsvárra szerződött, majd Szatmárra, ahol táncos naturburs volt és szép sikereket aratott. A gyöngye szervezetű fiatal színész pár hónap előtt beteg lett, hazahozták Váradra s itt meghalt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a róm. kath. egyház szertartása szerint.

x Antalfy Margit táncintézetében új táncanfolyam kezdődik, gyermekek és felnőttek részére. A baba-kolón 11-én d. u. 5 órakor. A felnőtteknek 15-én este 9 órakor. Beiratkozni egész nap lehet az intézetben: Zöldfa-épület, főlépcső I. emelet (Sas-passage.)

Angol-szövet raktár

Urakat izléssel és elegánsan öltöztet

Hackmayer
angol szabó-cég

Avram Iancu (Kössuth)-u. 2.

Szolid árak

**Olcsó
műbútorok
részleteire is**

Rimanóczy műbutor és parkettgyár Rt.

3357

Str. 20 Aprilie 9. (volt Kolozsvári)-u. 117.

Csókó és kalap

Harry Liedtke, Olga Tschschowa

* Konflisok éjszakai kabaréja az utcán. (Panaszos levél.) Ha valaki kételkedne abban, hogy a konflisok nagyszerűen tudnak mulatni, kérdezze meg a főposta környékén azokat a lakókat, akiknek az ablaka az utcára nyílik. De mért nem udnának mulatni s mért ne mulassanak, ha kedvük tartja — kérdezheti joggal a szerkesztő ur, amire a válaszuk nem lehet más, mint hogy senkinek a szórakozása ellen nem lehet kifogásunk, ha az mások nyugalmát és magát a közrendet nem sérti. — Szombatról vasárnapra virradó éjszakán bál volt a posta épületben. Az egyfogatu bérkocsisok pecsenyeszagot szimatoltak s a posta hosszában standot alapítottak a jó fuvar reményében. Ők hat árva, szivbajos konflisó rázta a nagy hidegben a szerszámot, szegény öreg négy lábú rovarok igen rossz véleményül lehettek a bál közönségről, mely egész éjjel hagyta őket állni. A konflis urak azonban nem osztottak lovaik bubánatában. Ők remekül mulattak. Volt kerem, futóverseny, birkozóverseny, kabaré, fél óras kiabálással, szakadatlan nevetéssel, volt konferanszié, aki népmesékkal szórakoztatta a publikumot és triviális anekdotákkal. Mindez az utcán éjszaka egy órától hétig, míg az utolsó bálozó el nem távozott. Egy-egy ablak megnyílt és egy-egy célyes hang rácsapott a vakmerő csendhőbortókra, de a zaj csak percekre csilapult, aztán folyt tovább a vidám utcai konflis ricsaj, amelynek bizony a rendőr nem vetett véget. Pedig a rendőrsposznak az utcák csendjét is meg kell védeni. Ugy tudjuk a konflisokat erélyes rendszabályokkal ránevelték a közönség tisztelőre, ugylátszik a rendőrigazgatóra vár az a feladat, hogy kioktassa őket, hogyan kell viselkedni éjszaka az utcákon, ahol mindenki tartozik vigyázni a csendre. (Aláíráások.)

Linoleumok futó és abgepasst szőnyegek, ágygarnitúrák, hencsertakarók LEITNER MARTON Rt-nál

* Megkerült az eltűnt kis tanonc. Néhány nappal előbb megirta az Estilap, hogy Halász Béla, Halász Dezső, a városi jéggyárüzem főgépészének tizenötéztendő órástanonc fia igen rejtélyes körülmények között eltűnt szülei lakásáról. A halálosan megrémült szülők a rendőrséghez fordultak, de minden kutatás hiábavalónak bizonyult. Tegnapi délelőtt aztán a kisszántói csendőrs kisérte be Váradra a kis Halász Bélát, akit vándorlás közben a faluban fogtak el. Rögtön értesítették kétségbeesett édesapját, aki boldogan ölete magához elveszettnek hitt gyermekét. A kisfiu, amint kiderült, azért akart világgá menni, mert gazdája rosszul bánt vele.

Menyasszonyi kelengyékhez vásznak, chiffonok, batistok gyári lerakata olcsó árakhoz LEITNER MARTON RT-nál.

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 272'50

BERLIN 123— PARIS 2050—
NEW-YORK 51825 PRAGA 1534 50
LONDON 2515— B. PEST 57.50
BECS 7305 MILANO 2280

Hatvan millió lesz az Egyesült Bank fel-emelt alaptőkéje

Az utóbbi napok legnagyobb közgazdasági eseménye, amely nemcsak Nagyváradot, hanem egész Erdélyben — a legelőnkebben foglalkoztatja, kétségkívül az Egyesült Bank tőkeemelése.

Várad egyik legrégibb és legsúlyosabb intézete az Egyesült Bank, amely dr. Popper Ákos vezetése alatt az impériumváltozás óta valósággal Erdély egyik vezetőbankjává fejlődött.

Az intézet nagyvonalú fejlődése kibővülő kereteket igényelt s ez vezette az intézet igazgatóságát arra, hogy az alaptőkéjét jelentékeny módon felemelje.

A jövő hét-n, január 18-án rendkívüli közgyűlést tart az Egyesült s ezen ki fogja mondani, hogy az intézet alaptőkéjét a jelenlegi

15 millióról 60 millióra emeli fel.

A négyszeresére emelendő alaptőke egyike lesz az erdélyi intézetek legnagyobb alaptőkéinek. Az igazgatóság — értesüléseink szerint — így tervezi az alaptőkefelemelést:

Mihelyt az alaptőke felemeléséhez az engedélyt megkapja, akkor százötvenezer darab 200 lei n. é. összesen 30 millió lei n. é. részvényt fog kibocsátani, amelyből

minden régi részvény után egy darabot ingyen fog adni a részvényeseknek

és pedig azon az alapon, hogy a részvénytársaság mérlegében 3.240.000 leiben szereplő ingatlan-tömb értékét a részvénytársaság könyveiben felértékeli 15 millióval, vagyis összesen 18.240.000 leire és ennek ellenértékében fogja a részvényeseknek ingyen adni a 15 millió lei n. é. részvényt

A bank tulajdonát képezi ugyanis köztudomás szerint, a nagyváradai Mária királyné (Bémer) tér 2., 4., 6. és a Vlahuta (Szent János) utca 1. és 3. alatti igen nagy értéket képező ingatlan-tömb, továbbá a beusi és margittai fiókok székházai, amely ingatlanok még a felértékelés után is igen jelentékeny latens tartalékok rejtőnek magukban.

Az ingyen részvény kibocsátásával kapcsolatban a bank egyidejűleg 15 millió lei n. é. 75.000 darab részvényt bocsát ki egyenként 200 lei n. é.-ben amelyet szintén a régi részvényeseknek ajánl fel, minden régi részvény után egy darab új részvényt, a közgyűlés által megállapítandó árban úgy, hogy a keresztülvitt transzaktió után az intézet alaptőkéje 45 millió lei, tartalékalapja pedig cca 8 millió lei lesz.

A további 15 millió lei n. é. részvény mennyiség, amellyel a bank egész részvényfelemelési programja teljesítve lesz, egy későbbi, alkalmas időpontban fog kibocsátás alá kerülni.

Egy „kitett” gyermek rejtélyes eltűnése

A gyermekgyilkossággal vádolt cselédleány bevallotta, hogy „kitette” csecsemőjét s amikor később kereste, nem találta sehol

A Borodi-csoport tagjai tudvalevőleg még szombaton előállították Pataky Katalin cselédleányt, akit azzal gyanúsítanak, hogy újszülött gyermekét rejtélyes módon eltűntette. Pataky Katalin mostanáig határozottan tagadta a vádat, azonban a szomszédok egyértelműleg azt vallották, hogy egy körülbelül három hónapos kisgyermek volt, aki hetekkel ezelőtt eltűnt.

A rendőrség őrizetbe vette Pataky Katalint, aki ma reggel egész meglepetésszerűen önként jelentkezett Borodi komiszárnál és kijelentette, hogy

nem bírja tovább a bűnt terhét és töredelmes vallomást akar tenni.

Halászápadtan, kisírt szemekkel, alig támolyogva ért föl az emeletre a szerencsétlen nő,

aki csak nagy nehezen tudta vallomását elmondani.

— Igenis volt egy három hónapos kisgyermekem, akit jobban szerettem, mint az életemet, de éppen ez volt az akadályom annak, hogy a gyermek apja nem vett feleségül. Az apa ugyanis egy Kovács Károly nevű katonát, aki Margittán szolgált. Amikor a gyermek megszületett, az apa a szemembe vágta:

— Mit tudom ér, kié ez a gyerek, én nem akarok kakuk-fiókot, most már nem kellesz te sem, a gyerek sem.

— Három hónapig a legnagyobb gyötrelmek között éltem, míg végre a múlt héten elhatároztam magam a bűnös cselekedetre.

Meleg dunyába pólyáltam be a kis ártatlan babát és kivitettem Biharpuszpökibe, ahol egy kertbe tettem le.

Azt hittem, hogy a sírást megfogják hallani a házból, majd

fölveszlik és fölnevelik a szegény ártatlan lelket.

— Az isten azonban nagyon megbüntetett, mert alig követtem el ezt a bűnt, már megékezett Kovács Károly, az apa, magával hozta az összes iratokat és megígérte, hogy azonnal elvesz és a gyereket is elfogja ismerni.

— Gyalog szaladtam Biharpuszpökibe és kutattam a gyermekem után, akit azonban

már nem találtam meg.

A rendőrség autóbába ültette a bűnös cselédleányt és kivitte Biharpuszpökibe, ahol most folyik a nyomozás. Ha igaz, amit a bűnös anya vall, kétségtelesen tudni fognak a faluban a gyermekről, ha máshol nem, a házban, amely elé a gyermeket kitette, vagy az előljárósnál.

Ma délig mindenesetre kideríti az igazságot a nyomozás ebben az ügyben.

Nussbaum Sámuel

lemondott az orth. zsidó hitközség elnökségéről

Megválasztották az új előljáróságot

A nagyváradai orthodox zsidó hitközség képviselőtestülete vasárnap délután tartotta tisztújító közgyűlését, amelyen megválasztották a hitközség új előljáróságát. Az ülésnek különös jelentőséget kölcsönözött az a körülmény, hogy a hitközségnek évenkénti keresztül köztisztviselőben álló elnöke, Nussbaum Sámuel akit ez az ülés is elnökké választott, lemondott állásáról és elhatározását ismételt felkérésre sem volt hajlandó megmásítani.

Igy e pillanatban az orthodox zsidó hitközségnek nincs elnöke és a díszes tisztség betöltéséről — amennyiben Nussbaum nem változtatja meg elhatározását — a legközelebbi ülés fog dönteni. Addig a három alelnök egyike fogja az elnöki ügyeket intézni és közülük választják meg az új elnököt is.

A nagyváradai orthodox zsidó hitközség részére érzékeny veszteséget jelent Nussbaum Sámuel hitközségi elnök elhatározása.

Nussbaum Sámuel a hitközség egyik legtehetősebb és legmegbecsültebb tagja és közmegegyezésben álló egyénisége. Már két ízben választották meg a hitközség elnökévé és hat éves működése alatt maradandó tevékenységet fejtett ki. A háború alatt tönkrement hitközségi épületeket renováltatta, átalakíttatta, a legkényesebb igényeket is kielégítő rituális fürdőt.

Adminisztrációs tehetsége különösen abban nyilvánult meg, hogy a hitközség költségvetését egyensúlyba hozta, úgy, hogy a mérleg ma már veszteség helyett felesleggel zárul.

Nussbaum Sámuel lemondása elvi jelentőségű kontroverziákra vezethető vissza, amelyeket, — úgy látszik, — nem sikerült áthidalni. Minden erre irányuló törekvés hiábavalónak látszott, habár minden differencia ellenére változatlanul bírja az összes hitközségi tagok bizalmát és megbecsülését.

Megkérdztük a lemondás okaira vonatkozólag Nussbaum

Sámuel, aki azonban csak annyit jelentett ki, hogy

a lemondása megmásíthatatlan az okokra vonatkozólag nem kíván nyilatkozni.

A tisztújító közgyűlésen Steiner Benjámint elnököl az ülésen, aki örömeinek adott kifejezést, hogy a választásra az ellentétek elsimultak és azt békés megoldás alapján lehet megoldani.

A tagok többségének kívánságára a szavazást közfelkiáltással egyhangulag ejtették meg és a következőket választották meg:

Elnök: Nussbaum Sámuel, alelnökök: Freund Benjámint, Mittelman Jakab és Silbermann József; pénztáros: Friedmann Fülöp; ellenőr: Kohn Dávid; alapítványi gondnok: Steiner Benjámint; gazdasági tanácsosok: Silberstein Armin, Wasserstrom Sándor; tanulmányi gondnokok: Meissner Márkusz, Weinberger Jónás; cédokagondnokok Grünberger Ignác, Goldstein Mór, Lebovits Hugó, London Jakab, Morgenstern Ferenc, Sternberg Izák; előljáró tanácsosok: Berkovits Bernát, Mezei József, Klein Mór, Reich József, Rothbart Ede és Strasser Ignác.

Az eredmény kihirdetése után Nussbaum Sámuel megköszönte a bizalom megnyilvánulását, azonban az ismert okoknál fogva megválasztását nem fogadta el és lemondott az elnöki tisztségről.

Mezey Márton képviselőtestületi tag, azok nevében, akik az utóbbi időben nem vettek részt a hitközségi életben, kéri Nussbaumot, ne térjen ki a bizalom megnyilvánulása elől és vállalja az elnöki tiszteletet.

Nussbaum Sámuel ismételt felszólal és kijelenti, nem változtat elhatározásán.

Steiner Benjámint elnök erre berekeszti az ülést és közli, hogy az elnöki tisztséggel járó funkciókat egyelőre az alelnökök látják el.

Karikagyűrűk

és minden más ékszerek nagy választékban, olcsó árban kaphatók

Uránál

Nic. Iorga 8. (Zöldfa)-u.

Sár- és hócipőt

szakszerűen, legolcsóbban az

„ELASTICA“

javít. 2794

Vlahuta Szt. János-u. 32.

**Nagy
alkalmi bútorvásár!**

Háló- és ebédlőbútorok, szőnyegek, antik dolgok, hajlított bútorok, képek minden elfogadható árban előrusíttatnak 3072

Hartstein Jenőbútor- és szőnyegüzlet
Cuza Voda (Szacsavay)-utca 17. szám**R**elief, gobelin és kelimfestést vállalok. Sablonpapír nagy választékban Str. Caragiale (Nyárfá-u.) 8. sz. alatt szemben a kapuval.**Tűzfában** jártas meg-bizható
tisztviselők keres-
letűzlet bevezetésére 5-1000
lei keresettel.

Jelentkezések délután 4-6-ig

Jeney GőzlavágóSánc-utca 16. sz. alatti telepén
3233**Bútorok**a legszebb kivitelben és
legolcsóbb árban
kaphatók**STEINER**bútoráruház Avram Iancu
(Kossuth)-u. 1. souterin.Hajlított bútorok a legolcsóbb
árban. 2448-2

Telefon: 458

**Ne kólya-velyélje
el holmiját!**Sokkal jobb árat kap
érte, ha a**Nagyvárad Estilap**apróhirdetéseit között
kínálja eladásra.

Telefon: 458

* Vizumozás gyorsan, pontosan a Hegedűs Hirlapirodában lásszon.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésér külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdézkódásnál hivatkozzanak arra A „Nagyvárad Estilap” apróhirdetéseit mindennap kiragasztjuk a városi hirdetési oszlopokon és táblákon

LEVELEZÉS

Megérkezett a

95

leics

gramofon-lemez

a Hegedűs Hirlapirodába.

Remek táncdarabok
Oriási választékSZEPSÉGAPOLAS D. Sternberg
Helén kozmetikai intézetében,
Mária királyné (Bémier) tér 3. I.
emelet. 2615ROYAL kávéházban megcsodált
zöldkalapos, bőrkabátos urilányt,
ha levelezni óhajt, írja meg a ci-
mét „Monoklis” jelíggel a Hegedűs
hirlapirodába. 332PUNALUA a mellényzsebem-
ben. Imádoztam Lencikám, boldog
vagyok, ha ma este újra látha-
tom. Punalua Istenasszonya zi-
gyáz reánk és nem hagyja el azo-
kat, akik biznak benne. Aladár.
333PARIS. Levél ma ment, mind-
nyájan csókolunk. 337**LAKÁS**TÖBB csinos egy ágyas bútoro-
zott szoba, központban azonnalra
fűtés, világítással együtt, havi 1500
leiért kiadó. Bővebbet „Metropol”
szálloda portásánál. 82 szoba, konyha, mellékhelyi-
ség elsőjére kiadó. Caragiale
(Nyárfá) utca 8. 334**ALKALMAZÁS**INTELLIGENS urinő elmenne
vidékre éltesebb magános urhoz
házvezetőnőnek, hol otthont ta-
lálna. Levelet „Finom lélek” jelí-
ggel a Hegedűs hirlapirodába. 3304 középosztályt végzett, jó
családból való fiú gyakornoknak
felvétetik. Hollós uridivatűzlet.
331MINDENES főzőnő felvétetik
azonnalra. Lengyel István divat-
üzlet, Ferdinánd király (Rákóczi)
ut 5. 335ORVOSI rendelőbe praxissal v.
esetleg laboránsnőnek is elmen-
nék. Tóth Rózsá, Ferenc-utca 16.
336**Megnyílt Bútorraktár**

Uj

hol mindennemű bútor: u. m.: háló, ebédlő, uriszobák és
konyhabútorok olcsó árban, kedvező fizetés mellett szerez-
hetők be.
Saját készítmény! 3174

Alee Romei 2. szám (Deák Ferenc-utca) Kereskedelmi Csarnokkal szemben.

TISZTA, rendes bejárónőt azo-
nal keresek. Delavrancea (Ritoók
Zsigmond) utca 33-a. 324**ADÁS-VÉTEL**GRAMOFONT megvételre ke-
resek. Cimet Hegedűs hirlapirodá-
ba kérek. 252**INGATLAN**HAZHELYEK Wilson (Füzes)
utca folytatásában nagyon kedve-
ző részletfizetésre 25.000 leitől
kaphatók. Topsál Vilmos, Strada
Averescu (a Bulv. Reg. Ferdinand
és a Pereces-utcat összekötő új
utcában.) 2766ELCSERÉLNÉM ujonnan épült
modern 5 szobás magánházzal
egy kisebb, lehetőleg szintén ma-
gánházzal. Cim a Hegedűs hirlap-
irodában. 2766**SONNENFELD**

Levélpapírok

Töltőtollak

Irodai

szerek

Mária királyné-tér 3. sz.

Alkalmi

3015

ajándékokat
nagyon olcsón vá-
sárolhat, javíttathat
és alakíttathat izlé-
ses kivitelben**Kepes Dezső**órás-, ékszerész- és látszerészné
Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 6.**Minden
háztartás
számára**nélkülözhetetlenek a következő
olcsó füzetek:**Ullstein Sonderhefte**Wie bleibe ich jung und schön?
Iss gut und bleibe schlank
Kartoffelgerichte-wahre Gedichte
Warme-Süßspeisen
Kalte Süßspeisen
Katte Küchen
Tomaten
Kuchen und Torten
Bäckereien und Leckereien
Delikate Salate
Vom Obstetnmachen
Eierspeisen auf hundert Weisen
Wild und Geflügel
Bowlen und Pünische
Wenn besuch kommt
Alles aus Wolle
Bestickte Damenwäsche
Tücher und Tasche
Weisse Stickereien
Neue Kreutzzstichmuster
Kreutzworträtselheft
Lampenschirme und Teewärmer
Tippen und Gobelin
Knüpf Arbeiten
Filet Bücher (4-féle)
Häkel Arbeiten (3-féle)
Kelim (2-féle)
Kochbücher (6-féle)

Kapható

a Hegedűs Hirlapirodában

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél

Rosenberg TestvérekNic. Iorga (Zöldfa-u.) 8. — Behuzás, javítás
gyorsan készül. 2457**Ruhákat**

fest, tisztí

Gallérokatlegszebben mos,
vasal**Szabó László**Take Ionescu (Körös-utca 1.
iök) Bazárépület Bul. Reg. FerdinandGyönyörű perzsaszőnyegek
□m 3000 leitől. Elsőrangú
gyapju-fona ak kg-ja 450 lei-
től. Felvető fonalak kg-ja
380 leitől. Minták, szövő-
kellékek, szőnyeg, könyvek
Schulhof Emilné
Orient szövőművészeti iskola
Strada Ep. Ciorogariu (Uri)-
utca 14.**Freund Benjámín
ékszerész-üzletét**kényszerűségből ideiglenesen Sa-
guna (Kapucinus)-utca 16. alá
helyezte át. Órák, ékszert, lát-
sért leszállított árban árusít. —
Aranyat, ezüstöt, briliántot
magas árban vesz. 2818

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.